

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1323/19-E

Název	Základní škola Velká Skrovnice, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	Velká Skrovnice 80, 562 01 Ústí nad Orlicí
E-mail	zs@skrovnice.cz
IČ	70983054
Identifikátor	600104893
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Rousová
Zřizovatel	obec Velká Skrovnice
Místo inspekční činnosti	Velká Skrovnice 80, 562 01 Ústí nad Orlicí
Termín inspekční činnosti	9. až 11. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Základní škola Velká Skrovnice, okres Ústí nad Orlicí (dále škola) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Počet žáků základní školy se v posledních letech výrazně nemění, aktuálně se vzdělává ve dvou třídách

16 žáků, kapacita je naplněna ze tří čtvrtin. Zřizovatel udělil výjimku z nejnižšího počtu žáků. V letošním školním roce je evidován jeden žák se speciálními vzdělávacími potřebami s podporou individuálního vzdělávacího plánu. Pro dalšího žáka byl zpracován plán pedagogické podpory z důvodu podpory českého jazyka po jeho návratu z ciziny. Třídy jsou tvořeny spojením ročníků prvního s druhým a třetího se čtvrtým. Škola v aktuálním školním roce nevzdělává žáky pátého ročníku. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Kalokagathia II*. Více jak polovina žáků je dojíždějících z okolních obcí.

Do školní družiny s kapacitou 25 žáků byli aktuálně přihlášení všichni žáci školy. Zájmové vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Úplata za zájmové vzdělávání není stanovena.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka svým osobním přístupem vytváří podmínky pro pozitivní atmosféru na pracovišti a vstřícné vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání. Dobrá znalost místních podmínek a vzájemná spolupráce pedagogického sboru příznivě přispívají k organizování akcí a doplňkových zájmových aktivit pro všestranný rozvoj žáků. Strategie rozvoje školy se opírá o písemně stanovené koncepční záměry, ale střednědobé a částečně i krátkodobé plánování či kontrola neprobíhají zcela systematicky, protože nejsou pevně formulované. Podle sdělení ředitelky je realizováno především po ústní domluvě s kolegyněmi. Ojedinelé záznamy plánování některých oblastí jsou jen velmi stručně uvedeny v zápisech pedagogických rad. Důsledkem takového systému plánování jsou i neúčinné hodnotící a kontrolní mechanismy, protože nedostatky z minulé inspekční činnosti byly sice odstraněny, ale přijatá opatření k zamezení jejich dalšího opakování nebyla efektivní. Průběžně nejsou sledovány a zapracovány změny školské legislativy, které mají přímý vliv na organizování chodu školy a vzdělávací proces. To se projevilo zejména v neúplném zpracování základní dokumentace školy, především v neaktuálním stavu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Některé dokumenty byly opraveny nebo doplněny, např. pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, individuální vzdělávací plán, plán pedagogické podpory. Na místě bylo přijato opatření ředitelky a byl opraven učební plán. Ucelenější hodnocení školy je velmi stručně zpracováno jen ve formě výroční zprávy. Hodnocení výsledků vzdělávání pravidelně probíhá na jednání pedagogické rady a pozitivně se odráží v podpoře žáků ve vzdělávacím procesu. Předávání informací je postaveno na funkčním osobním kontaktu a aktuální domluvě mezi pedagogy. Prezentace školy a informovanost veřejnosti prostřednictvím webových stránek zůstává nadále neúčelná, protože jejich obsah v rubrikách chybí nebo je zastaralý.

Požadavky na odbornou kvalifikaci splňuje ředitelka školy a pedagogická asistentka, která od minulé inspekční činnosti rozšířila pedagogický sbor. Další vzdělávání v základním a zájmovém vzdělávání zajišťují učitelky bez požadované kvalifikace. Tento stav dlouhodobě přetrvává. V některých zhlédnutých vyučovacích předmětech se projevily určité nedostatky v didaktice výuky nebo její organizaci. V době inspekční činnosti ředitelka školy podala inzerát na odborně kvalifikované pedagogy. Obecně zpracovaný plán dalšího vzdělávání konkrétně a systematicky neodráží potřeby školy, protože další vzdělávání pedagogických pracovníků je postaveno především na individuálních požadavcích učitelek. Z důvodu finančních a organizačních probíhá v minimální míře. Přínosem dalšího vzdělávání bylo *Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol/školských zařízení prostřednictvím vzájemných návštěv* v rámci dotací EU, na základě kterých byla založena např. portfolia jako nástroj pro sledování vzdělávacího pokroku žáků. Oblasti bezpečnosti

a ochrany zdraví žáků, prevence sociálně patologických jevů a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami účelně zabezpečuje ředitelka ve spolupráci se svými kolegyněmi. To se projevilo v pozitivní atmosféře, minimálním množstvím úrazů i nutnosti řešení projevů rizikového chování žáků a snaze individuálně podporovat žáky v procesu jejich učení.

Od minulé inspekční činnosti došlo např. k částečné rekonstrukci toalet pro žáky, k rozšíření možností pro další aktivity školy přispělo vybudování venkovní učebny, zakoupení keramické pece, vybavení relaxačního koutku pro žáky apod. K podpoře vzdělávání byly pořízeny nové pomůcky, knihy, multimediální technika, jejichž účelné využití bylo zřejmé ve vyučovacím procesu. I zákonní zástupci podporují školu pořízením materiálního vybavení, v poslední době např. sedacími pytlíky na relaxaci nebo kancelářskými židlemi. K zájmovému vzdělávání jsou prospěšně využívány všechny prostory školy včetně tělocvičny, která rovněž pravidelně slouží k relaxaci žáků o přestávkách. Nedostatkem jsou lavice ve třídách, které nejsou pro všechny žáky ergonomicky vyhovující a výrazně zvlněná podlaha v tělocvičně. Prostory školy byly čisté a tematicky vyzdobeny zdařilými výtvyry žáků.

Činnost školy je zajištěna finančními prostředky ze státního rozpočtu, z účelových dotací, z projektů a z rozpočtu zřizovatele. Školní stravování je žákům zajištěno externě dovážkou jídla z jiné školy na základě smlouvy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zaměření školního vzdělávacího programu spočívá v komplexním přístupu k žákovi, který je z hlediska obecných cílů vzdělávací nabídky a doplňujících aktivit reálně nastavený. Obsah Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání však nebyl zpracovaný v souladu se změnami podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platného od 1. 9. 2017. V době inspekční činnosti byly v učebním plánu chybně rozděleny minimální časové dotace včetně disponibilních hodin. Zároveň byly dvě disponibilní hodiny nesprávně použity na dotaci nepovinného vyučovacím předmětu *Angličtina*. Nedostatek byl na místě opraven. Vzdělávací dokument je nepřehledný, učivo není provázáno s očekávanými výstupy oborů. Nedostatky ve zpracování školního vzdělávacího programu byly zjištěny už při minulé inspekční činnosti.

V hospitovaných hodinách převládala klidná, nestresující atmosféra, žáci měli možnost pracovat podle svého tempa, což mělo pozitivní dopad na dokončení zadané práce. Stanovené cíle výuky, věkově i učebně diferenciované, byly zpravidla naplňovány. Během výuky v některých zhlédnutých vyučovacích hodinách žáci ojedinele plnili úkoly, které nesouvisely s cílem ani tématem hodiny. Především se jednalo o zadání pro žáky, kteří měli splněné předchozí úkoly nebo o využití práce s výukovými programy bez zřejmého významu vzhledem k obsahu výuky. Byly realizovány jako důsledek méně promyšlené časové a obsahové organizace vyučovacích hodin nebo omezené volby vyučovacích forem. Učitelky uplatňovaly především frontální formu výuky a samostatnou práci žáků. Častější zařazování vzájemného učení ve dvojicích nebo ve skupinách, by přispělo k vytváření situací, kdy žáci mohou vzájemně poznávat různé styly učení a respektovat jiné postupy a uvažování při objevování řešení zadaných problémů. Jejich spolupráce a nabývání sociálních zkušeností je častěji podpořeno při zpracování školních projektů. V průběhu činností byli žáci většinou aktivní, soustředění udrželi i při samostatné práci. Zároveň se nebáli chybovat, zeptat se na nejasnosti, a to v důsledku průběžné motivace a vstřícného přístupu učitelek. V případě problémů žáků se jim individuálně věnovaly a dopomáhaly ke zvládnutí úkolů. Naopak jejich nadání či hlubší zájem o téma byly plánovaně podpořeny ojedinele, zřetelněji ve výuce cizího jazyka. V procesu výuky byly účelně využívány pomůcky a interaktivní

tabule, které dopomáhaly zprostředkovat informace vícesmyslově. Učitelky zohledňovaly speciální vzdělávací potřeby žáků během procesu učení, postupovaly také v souladu s individuálním vzdělávacím plánem. Pomoc asistentky pedagoga byla účelná, občas se částečně věnovala i ostatním, kteří ji momentálně potřebovali. Učitelky dokázaly nenásilně žáky vést k dodržování nepsaných pravidel chování. Hodnocení v průběhu výuky mělo motivační roli, i když spíše probíhalo přirozeně než plánovaně, ale pomáhalo žákům udržet aktivitu. V závěru hodin většinou učitelky provedly krátké shrnutí práce žáků, kteří se také zhodnotili. Od minulé inspekční činnosti se zlepšilo zařazování sebehodnocení žáků. Jeho kvalitu by zvýšilo, kdyby žáci nevyjadřovali spíše pocit z uplynulé výuky, ale více se konkrétně vyjadřovali k tomu, co a proč jim dělalo problém nebo jakých výsledků dosáhli např. podle učitelem předem stanovených kritérií.

Výuku doplňují vhodně zvolené školní projekty a akce zaměřené na rozvíjení jejich gramotností, kompetencí a postojů. Žáci jsou dobře vedeni k enviromentálnímu citění prostřednictvím poznávání a ochrany okolní přírody, třídění odpadu, péče o chované želvy apod. Nově jsou využívány prvky metody Hejného matematiky vedoucí k rozvoji logického uvažování žáků nebo podpora čtenářské gramotnosti pomocí čtenářských dílen nebo výpůjčkou knih. Ačkoliv se jedná o školu s malým počtem žáků, zorganizovala pro žáky v rámci projektu výjezd do Anglie, kde žáci uplatnili své jazykové dovednosti a mohli porovnávat kulturní zvyklosti. Učitelky je nenásilně vedou i k empatii a pomoci lidem s handicapem. Žáci uvedenými způsoby získávají prospěšné praktické životní zkušenosti.

Činnost školní družiny přirozeně navazovala na obsah základního vzdělávání a témata jsou zpracována způsobem, který podporuje další individuální rozvoj žáků. Nabídka pro volnou hru, rozvoj zájmů a odpočinek je pestrá a žáci měli možnost si vybírat činnosti podle svého momentálního rozpoložení. Opomíjen není pobyt venku a sportovní vyžití v okolí školy nebo relaxace žáků po výuce. Činnost školní družiny pozitivně přispívá ke kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola se výsledky vzdělávání průběžně zabývá, využívá k tomu vlastní interní nástroje a také vzhledem k počtu žáků podrobnější znalosti o jejich osobnosti. Dílčí dovednosti a znalosti žáci prokazují také v projektech a mimoškolních aktivitách. Žáci dosáhli v minulém školním roce velmi dobrých výsledků, kromě tří žáků, kteří prospěli, ostatní získali vyznamenání. Výsledky žáků jsou projednávány a konkrétně hodnoceny v rámci pedagogických rad. Průběžně se jedná o nastavení přístupu k žákům tak, aby školní výstupy zvládli v co nejvyšší možné úrovni vzhledem ke svým schopnostem a předcházelo se riziku jejich neúspěšnosti. Novým pozitivním krokem pro sledování pokroku a vzdělávacích výsledků žáků je založení žákovských portfolií. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí získávají zákonní zástupci v rámci třídních schůzek, při individuálních návštěvách školy a prostřednictvím žákovských knížek. Úspěšnost žáků je sledována i po ukončení docházky, ředitelka pravidelně kontaktuje základní školy, kam žáci přecházejí na druhý stupeň. Reálné informace mají i od samotných žáků, kteří se rádi vracejí do školy na návštěvy a otevřeně mluví o svých výsledcích, jak bylo možné ověřit v průběhu inspekční činnosti.

Z analýzy třídních knih ze školního roku 2018/2019 však vyplynulo, že záznamy vzdělávacího obsahu výchovně zaměřených vyučovacích předmětů byly společné pro všechny ročníky, i když podle sdělení ředitelky školy bylo učivo diferencováno podle ročníků. Tento nedostatek přetrvává od minulé inspekční činnosti. Nevýhodou učebních osnov vyučovacích předmětů anglický jazyka je nejasné rozpracování učiva za první časové

období (první až třetí ročník) po ročnících, jeho výuka je tak vedena spíše podle učebnic. Výše popsané skutečnosti neumožňují spolehlivé a účinné hodnocení naplňování vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu.

Školní poradenství je nastaveno reálně vzhledem k velikosti školy, vyplývající povinnosti jsou realizovány a společně řešeny všemi pedagogickými pracovníci. Ředitelka je podle potřeby v kontaktu se školskými poradenskými pracovišti. Výuka žáka se speciálními vzdělávacími potřebami probíhala podle doporučení školského poradenského pracoviště, podpora asistentky pedagoga byla pro žáka prospěšná. Jeho občasnou výuku mimo třídu bude vhodnější využívat jen v nejnútnejších případech, aby byl ve stálém kontaktu se spolužáky. V rámci poskytované podpory dalším žákům probíhá např. i logopedická intervence, doučování, možnost vypracování domácích úkolů ve škole, konzultací apod. Uvedená podpora zlepšuje postavení v kolektivu nejen žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pozitivně napomáhá zvýšení kvality jejich vzdělávání.

Míra úspěšnosti žáků také souvisí s pozitivní, bezpečnou atmosférou školy. Výchovná opatření k posílení kázně nebylo nutné uložit, všechny zameškané hodiny byly omluveny. Vyučující žáky bezprostředně oceňují za dobré výsledky. Nízký počet žáků umožňuje soustavné sledování případných signálů rizikového chování a ojedinělé situace jsou řešeny ihned. Realizované preventivní aktivity a související témata v obsahu vyučovacích předmětů posilují povědomí žáků o možných rizikových jevech a návodech, jak takové problémy řešit. Účinnou prevencí jsou i různorodé zájmové kroužky školy, ve kterých téměř všichni žáci hodnotně tráví svůj mimoškolní čas a rozvíjí své záliby.

Škole se podařilo nastavit jasná pravidla spolupráce s rodinami žáků, která se pozitivně projevují v intenzivní komunikaci a hledání společného řešení. Kromě plánovaných schůzek nabízí také pravidelné neformální akce, kterých se rodiče žáků zúčastňují společně se svými dětmi nebo se spolupodílí na jejich organizaci. Neformálně se tak buduje vzájemná důvěra mezi školou a rodinou. Prospěšná kooperace pokračuje také s Mateřskou školou Sudslava a dalšími organizacemi podílejícími se na akcích školy. Spolupráce se zřizovatelem je hodnocena pozitivně. Obec jednorázově také přispívá rodičům žáků na školní pomůcky a další vybavení, což podporuje připravenost žáků na výuku. Žáci naopak mají možnost vystupovat na akcích organizovaných obcí a přirozeně se podílet na kulturním životě v obci.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálního vybavení včetně pomůcek pro výuku,
- rozšíření pedagogického sboru o odborně kvalifikovanou asistentku pedagoga,
- zapojení školy do projektů EU, přenos zkušeností a inovativních prvků do výuky,
- zlepšení zařazování sebehodnocení žáků ve výuce,
- nedostatky z minulé inspekční činnosti byly odstraněny, ale opatření k zamezení dalšího opakování nebyla dostatečná.

Silné stránky

- Udržení pozitivní atmosféry mezi účastníky vzdělávacího procesu a přínosné spolupráce s dalšími organizacemi,
- podpora individuálních potřeb žáků a účinné předcházení jejich školního neúspěchu a rizikového chování,

- realizace smysluplných školních projektů a akcí podněcující rozvoj gramotností, kompetencí a postojů žáků,
- početná nabídka zájmové činnosti podporující všestranný rozvoj žáků i po výuce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neúčinný kontrolní systém vyplývající z nedostatečně vymezeného plánování a přijímání opatření k zamezení opakování nedostatků,
- přetrvávající nesplněná odborná kvalifikace některých pedagogických pracovníků, která se projevuje i v didaktice výuky,
- pokračující nediferencované záznamy předmětů výchovného zaměření v třídních knihách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Propracovat střednědobé a krátkodobé plánování podle stanovené koncepce, efektivně nastavit kontrolní a hodnoticí systém, aby v něm byly zahrnuty všechny oblasti řízení školy,
- častěji realizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného zejména na oblasti řízení školy, aplikace právních předpisů ve školních dokumentech a didaktiku vyučovacích předmětů,
- rozlišit záznamy výuky v třídních knihách podle jednotlivých ročníků a zvýšit tak průkaznost naplňování učebních osnov,
- zařazovat více kooperativních metod a forem do výuky jednotlivých vyučovacích předmětů,
- prohloubit dovednost žáků objektivně se zhodnotit podle stanovených kritérií,
- zvýšit prezentaci školy a informovanost veřejnosti prostřednictvím funkčních a aktuálně vedených webových stránek.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 60 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 29. ledna 2014
2. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 9 092/2007-21, ze dne 6. dubna 2007
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 44010/2007 OŠMS, ze dne 28. prosince 2007
4. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Velká Skrovnice, okres Ústí nad Orlicí ze dne 27. srpna 2004 s účinností k 30. 8. 2004

5. Udělení výjimky z nejnižšího počtu žáků ve třídě ze dne 10. 6. 2019, čj. 17/2019/OUVS
6. Koncepce rozvoje školy 2018 – 2021 ze dne 3. 9. 2018
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Kalokagathia II.* platný od 3. 9. 2012 včetně Dodatku k ŠVP ZV platného od 1. 9. 2013
8. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 3. září 2012
9. Třídní výkazy a katalogové listy žáků, školní roky 2018/2019, 2019/2020
10. Školní řád platný ke dni 3. září 2019 (včetně Klasifikačního řádu)
11. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 17. 11. 2014
12. Rozvrhy hodin tříd, školní rok 2019/2020
13. Třídní kniha, školní roky 2018/2019, 2019/2020
14. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2019/2020
15. Dokumentace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2019/2020
16. Minimální preventivní program, školní rok 2019/2020
17. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2018/2019, 2019/2020
18. Výroční zpráva, školní rok 2018/2019
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2019/2020
20. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-1212/14-E, ze dne 24. 11.2014

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Iva Morávková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 30. 10. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Rousová, ředitelka školy

Mgr. Marie Rousová v. r.

Ve Velké Skrovnici 31. 10. 2019